

Nr 12.

Ankom till riksdagens kansli den 28 februari 1946 kl. 3 em.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 1 § förordningen den 28 september 1928 (nr 376) om särskild skatt å vissa lotterivinster.

I en den 25 januari 1946 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 44, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga följande

Förslag

till

förordning angående ändrad lydelse av 1 § förordningen den 28 september 1928 (nr 376) om särskild skatt å vissa lotterivinster.

Härigenom förordnas, att 1 § förordningen den 28 september 1928 om särskild skatt å vissa lotterivinster¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

Nuvarande lydelse:

1 §.

Å vinst i svenskt lotteri och å vinst vid vinstdragning på här i riket utfärdade premieobligationer skall, där est vinstens värde överstiger i fråga om vinst i varu- eller tombolalotteri etthundra kronor, i fråga om vinst å halvlott i penninglotteri tolv kronor 50 öre samt i fråga om annan vinst tjugufem kronor, till staten erläggas en särskild skatt motsvarande tjugu procent av vinstens värde. Skatt som nu sagts skall dock icke utgå å vinst vid vadhållning medelst totalisator

Föreslagen lydelse:

1 §.

Å vinst i svenskt lotteri och å vinst vid vinstdragning på här i riket utfärdade premieobligationer skall, där est vinstens värde överstiger i fråga om vinst i varu- eller tombolalotteri etthundra kronor, i fråga om vinst å halvlott i penninglotteri tolv kronor 50 öre samt i fråga om annan vinst tjugufem kronor, till staten erläggas en särskild skatt motsvarande tjugu procent av vinstens värde. Skatt som nu sagts skall dock icke utgå å vinst vid vadhållning medelst totalisator

¹ Senaste lydelse se 1945: 407.

Nuvarande lydelse:

vid hästtävlingar, *ej heller* å vinst i varu- eller tombolalotteri, däri endast skänkta vinstföremål förekomma.

Vid beräkning — — — belöpande skatten.

Skatt skall — — — vinnaren uttages.

Föreslagen lydelse:

vid hästtävlingar *eller* å vinst i varu- eller tombolalotteri, däri endast skänkta vinstföremål förekomma, *ej heller å vinst vid utlottning av konstverk inom förening, vars enda syfte är att främja intresset för eller eljest stödja den bildande konsten.*

Vid beräkning — — — belöpande skatten.

Skatt skall — — — vinnaren uttages.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Beträffande vad departementschefen vid ärendets föredragning inför Kungl. Maj:t anfört får utskottet, i den mån redogörelse härför *ej* lämnas i det följande, hänvisa till ovannämnda statsrådsprotokoll.

Enligt 1 § förordningen den 28 september 1928 (nr 376) om särskild skatt å vissa lotterivinster, såsom detta författningsrum lyder efter ändringar genom förordningen den 15 juni 1945 (nr 407), skall å vinst i svenskt lotteri, därest vinstens värde överstiger visst belopp, som i fråga om vinst i varu- eller tombolalotteri utgör 100 kronor, till staten erläggas skatt motsvarande 20 procent av vinstens värde. Undantagna från skatteplikt äro endast vinster vid vadhållning medelst totalisator vid hästtävlingar samt vinster i varu- eller tombolalotteri, däri endast skänkta vinstföremål förekomma.

Lotteri om penningar eller penningars värde må enligt lotteriförordningen den 19 maj 1939 (nr 207) anordnas för allmänheten endast efter tillstånd av Kungl. Maj:t eller länsstyrelse eller efter anmälan hos polismyndighet. Såsom lotteri skall därvid anses varje företag, däri efter lottnings, gissnings, vadhållnings eller jämförlig av slumpen helt eller delvis beroende anordning kan av en eller flera deltagare erhållas vinst till högre värde än det, som erhålles av envar deltagare. Vad i lotteriförordningen stadgas skall äga tillämpning jämväl å sådant lotteri, vid vilket såsom villkor för deltagande fordras medlemskap i viss sammanslutning, därest denna tillkommit väsentligen för anordnande av lotteri eller lotteriet eljest, såsom med avseende å omfattningen eller de villkor, varunder deltagande må ske, är att jämställa med lotteri, anordnat för allmänheten.

Skyldigheten att erlægga lotterivinstskatt är icke beroende av huruvida vederbörande lotteri är anordnat för allmänheten eller *ej*. Därest lotteri får anordnas utan vare sig tillstånd eller anmälan, bliva sålunda vinster i lotteriet ändock skattepliktiga enligt lotterivinstskatteförordningen. Detta gäller även

de s. k. konstföreningarnas utlottning av konstverk, i den mån denna utlottning är att anse som lotteri i förut angiven bemärkelse.

Nyssnämnda förordning den 15 juni 1945 trädde i kraft den 1 januari 1946. Vinst i varulotteri och sålunda även i konstlotteri var dessförinnan — fränsett värdepappersvinst — icke underkastad den särskilda lotterivinstskatten. I stället var vinnaren intill förordningens ikraftträdande skyldig erlägga vanlig inkomstskatt för vinsten, därest denna tillsammans med andra vinster, som vinnaren kunde ha erhållit under visst beskattningsår, uppgick till minst 100 kronor. Den omläggning, som i detta avseende skett genom den nya lagstiftningen, avsåg endast att åstadkomma en ändamålsenligare ordning för uttagande av skatt å lotterivinster. Någon anledning att i samband med denna omläggning taga under överbägande i vad mån vissa lotterier borde vara frikallade från skatteplikt ansågs i och för sig icke föreligga, och något yrkande om sådant frikallande för konstlotteriernas vidkommande framställdes ej heller under ärendets behandling.

I särskilda, under november 1945 till finansdepartementet ingivna skrifter hava *chefen för nationalmuseum, konstnärernas riksorganisation* och *samarbetsnämnden för konstföreningar i Stockholm med omnejd* hemställt om åtgärder i syfte att från lotterivinstbeskattning undantaga konstföreningars utlottning av konstverk till medlemmar.

I anledning av förenämnda framställningar har inom finansdepartementets skatteberedning upprättats en den 17 december 1945 dagtecknad *promemoria angående befrielse för de s. k. konstföreningarna från skyldighet att erlägga lotterivinstskatt* jämte ett därvid fogat förslag till förordning angående ändrad lydelse av 1 § lotterivinstskatteförordningen.

Över berörda promemoria ha, efter remiss, yttranden avgivits av *kammarmarrätten, statskontoret, generalpoststyrelsen, överståthållarämbetet, länsstyrelserna i Stockholms, Uppsala, Malmöhus, Göteborgs och Bohus samt Västmanlands län, chefen för nationalmuseum, konstnärernas riksorganisation* och *Sveriges allmänna konstförening*.

Beträffande innehållet av berörda promemoria och yttranden tillåter sig utskottet hänvisa till propositionen (s. 6—10).

Till stöd för det i den föreliggande propositionen framlagda förslaget har *departementschefen* anfört följande:

»Jag har intet att erinra mot att befrielse från den särskilda lotterivinstskatten medgives i fråga om s. k. personalföreningar och därmed jämförliga konstföreningar. Däremot kan viss tyckan råda, om skattebefrielse bör medgivas även såvitt angår övriga konstföreningar. Med hänsyn till konstföreningarnas kulturgagnande verksamhet och frågans ringa statsfinansiella betydelse har jag emellertid för egen del ansett mig böra biträda det i promemorian framlagda förslaget, enligt vilket dylik skattebefrielse skall åtnjutas såvitt angår konstföreningar överhuvud taget. Såsom i promemorian framhållits bör skattebefrielse få åtnjutas endast vid utlottning av konstverk inom

vederbörande förening och sålunda icke i det fall att lottförsäljning sker till utomstående.

I departementspromemorian föreslås, att skatt icke skall utgå å vinst vid utlottning av konstverk inom förening, vars »syfte är att främja intresset för bildande konst». Gentemot den sålunda föreslagna avfattningen har kammarrätten anmärkt, att tvekan kunde uppkomma huruvida skattefriheten avsåge även andra föreningar än dem som uteslutande hade till syfte att främja nämnda intresse. Enligt min mening bör emellertid skattebefrielsen avse endast vinstutlottning inom förening, vars enda syfte är att främja intresset för eller eljest stödja den bildande konsten.

Den av länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län berörda frågan om vederbörande företag är berättigat till avdrag såsom för personalkostnad för bidrag, som lämnats till en vid företaget bildad konstförening, torde få överlämnas till rättstillämpningen för besvarande. Frågan om beskattningen av dylika bidrag torde för övrigt, då enligt vad jag inhämtat företagen i allmänhet icke lämna vederbörande konstföreningar bidrag till verksamheten — eller i vart fall icke bidrag av nämnvärd omfattning — knappast hava någon praktisk betydelse.

Statskontoret har ifrågasatt om icke liknande skattebefrielse, som nu föreslås i fråga om konstföreningar, borde medgivas jämväl beträffande andra föreningslotterier, däri intäkterna helt disponerades för inköp av vinster att utlottas bland medlemmarna. En dylik generell undantagsregel anser jag mig emellertid icke nu böra förordas.»

Utskottet:

Utskottet, som ej funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, får hemställa,

att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 44, antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning angående ändrad lydelse av 1 § förordningen den 28 september 1928 (nr 376) om särskild skatt å vissa lotterivinster.

Stockholm den 28 februari 1946.

På bevillningsutskottets vägnar:

A. J. BÄRG.

Närvarande:

från första kammaren: herrar *Johan Bärq, Elon Andersson, Wahlmark, Velande, Sjødahl, friherre De Geer, Frans Ericson, Wehtje, Björnsson* och *Robert Berg* samt

från andra kammaren: herrar *Björklund, Hammarlund, Olsson* i Gävle, *Sandberg, Orgård, Janson* i Frändesta, *Falk, Karlsson* i Grängesberg, *Vigelsbo* och *Karlsson* i Granebo.